

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Pelgrimeren

Protestantse
Kerk

juli 2020, nr. 5
spiritualiteit, cultuur en samenleving

Uit de kerkenraad Heiloo

Maandag 8 juni werd er na ruim drie maanden weer vergaderd door de kerkenraad. Allemaal 1.50 meter bij elkaar vandaan, in de koffiekamer. Het is wennen maar heel fijn om elkaar weer te ontmoeten.

Na een rondje 'hoe heb je de corona-crisis beleefd en waar heb je kracht uitgehaald?' werd het Beleidsplan tot de volgende vergadering uitgesteld en de jaaragenda aangepast, want in deze tijd worden er bijv. geen mensen uitgenodigd.

Ondanks de coronacrisis is er door iedereen hard gewerkt en zijn de jaarrekeningen gemaakt en aan iedereen toegestuurd. Het is altijd een heel pakket om te lezen. Na goedkeuring van de jaarrekening van de kerkrentmeesters was de jaarrekening van de Diaconie aan de beurt, ook daar werd goedkeuring aan gegeven. Met dank aan de opstellers van de jaarrekeningen.

In deze tijd zijn er verschillende gastpredikanten afgezegd maar langzamerhand beginnen we het rooster weer te volgen.

De openstelling van de kerk door de week wordt na 5 juli veranderd naar éénmaal in de week en wel op de woensdag, dus op **8 juli** is de kerk open van 11.00 tot 13.00 uur en de weken daarna ook op de woensdagen.

Het punt 'Protocol kerkdiensten vanaf 5 juli' was natuurlijk aan de orde, de werkgroep is er hard mee bezig. Veel is al duidelijk over hoe het moet gaan en dat zal in een aparte Nieuwsbrief (zie bijlage) uitgelegd worden. Van belang is dat u zich **aanmeldt** via de website (www.pknheiloo.nl) of telefonisch (vrijdag tussen 19.00 en 20.00 uur of zaterdag tussen 10.00 en 12.00 uur bij Fia Brouwer de Koning: 06 20015929 of Jan Bras: 06 21274281).

De kerkenraad vindt het jammer dat zo'n protocol nodig is, maar het is voor ons aller gezondheid. En bij controle moeten wij zo'n protocol kunnen overleggen. U begrijpt dat deze regels voor u als kerkganger zijn, maar achter de schermen zijn er nog meer maatregelen genomen. We zijn blij dat we weer bij elkaar mogen komen!

Als laatste mededeling kwam dat dhr. Jan Bras, al jaren administrateur van onze kerk, per 31 december stopt met zijn werkzaamheden. Zijn zoon Tim neemt zijn werkzaamheden over.

Tot slot kregen we een mooie dagsluiting van ds. Edward Kooiman.

Namens de kerkenraad, waarnemend scriba,
Jannie Edelman

De drie afbeeldingen zijn van de oude grenspaal tussen Heiloo en Limmen aan de 'Rijksweg'.

Hervatten kerkdiensten

Gelukkig kan door de versoepelingen van de coronamaatregelen ook het kerkelijk leven in Limmen weer worden opgestart. **De eerste dienst in Limmen is op zondag 28 juni met als voorganger ds. Dick Nicolai.**

Door alle richtlijnen van het RIVM en de PKN was er een zorgvuldige voorbereiding nodig om de diensten op een verantwoorde en veilige wijze te kunnen hervatten.

De dienst zelf wordt op diverse punten aangepast, zo wordt er niet gezongen en er wordt niet gecollecteerd tijdens de dienst, maar bij de uitgang staan boxen voor de collectegelden. En er is geen koffiedrinken na de dienst. Uiteraard is alles geregeld binnen de richtlijnen en met inachtneming van de 1,5 meter afstand.

De regels en aanpassingen zijn te lezen op de **website www.pknlimmen.nl** en voor gemeenteleden in bijgevoegde brief.

U moet van tevoren reserveren om de zondagse dienst te kunnen bezoeken, dit om het aantal bezoekers te bewaken en voor eventueel contactonderzoek.

Vóór zaterdag 12.00 uur kunt u zich aanmelden bij de scriba, Ditje van Genderen:

per mail: pglimmen@gmail.com of per tel: 072 5053449

Wij hopen samen ook in deze aangepaste vorm mooie en zinvolle diensten te beleven.

Tot ziens en hartelijke groet, namens de kerkenraad,
Lies Koenderman

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Pelgrim in coronatijd

De vakantietijd staat voor de deur, maar dit jaar anders-dan-anders. Hoewel de coronamaatregelen gelukkig langzaam versoepeld worden, moeten we voorzichtig blijven! Op (vakantie)reis gaan zal er dit jaar dus anders uitzien. Wellicht wordt het wandelen in je eigen omgeving. *Pelgrimeren in de Polder*, zoals ds. Hanneke Ruitenbeek in het hoofdartikel op p.5 beschrijft.

Het woord pelgrim is waarschijnlijk via het Oud-Frans ontleend uit het Latijnse woord *pelegrinus* (oorspronkelijk *peregrinus* '-vreemdeling'), waaruit ook het Franse woord *pèlerin* en het Italiaanse woord *pellegrino* ontstaan zijn.

Het betekent in de eerste plaats: iemand die reist van plaats tot plaats, een reiziger die vreemdeling is waar hij zich bevindt, en ook: een zwerveling, zonder vaste woonplaats. Het kreeg later in het bijzonder de betekenis van 'bedevaartganger'.

Bij de vergelijking met de reis door het leven - en in aansluiting bij de oorspronkelijke betekenis van het woord - wordt pelgrim ook opgevat als: iemand die op aarde slechts tijdelijk vertoeft en daar eigenlijk als vreemdeling verkeert.

Op de voorpagina zien we een pelgrim uitrusten, op de plaats van bestemming. Wij moesten denken aan het lied 'Zomaar te gaan, met een stok in je hand...' De redactie hoopt dat u, ondanks alles, de komende periode toch mag uitrusten.

4	Kerkdiensten - kerkomroep
5	Pelgrim in de Polder
6	Wij gedenken
7	De weg van het geloof: een pelgrimage
9	Boek 'Heerschappij', Tom Holland
10	Mensen in beeld: fam. Westers
11	Zomerpelgrimages
12	Vertrekken is op weg gaan

Dit is een uitgave van de Protestantse Gemeenten van Heiloo en Limmen 20ste jaargang nr. 5, 24 juni 2020

Redactie: Ad Edelman, Pieter Jan van Roon
Ditje van Genderen, 072-5053449
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Vrijwillige bijdrage voor het kerkblad:

Limmen: NL24RABO 0336 4007 64
Heiloo: NL63INGB 0000 1833 80
t.n.v. Prot. Gemeente o.v.v. kerkblad 2020

Bezorging:

Limmen: C. van den Berg 072 - 5044133
Heiloo: C. Blijleven 072 - 5334893
c.blijleven@live.nl
B.g.g.: K. Mosselaar 072 - 5330417

Volgend nummer: 19 augustus 2020

Kopij aanleveren bij:
kerkblad@pknheiloo.nl
uiterlijk dinsdag 4 augustus
logo's/foto's apart aanleveren

www.pknheiloo.nl
www.pknlimmen.nl

Kerkdiensten

28 juni, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: www.kerkomroep.nl
ds.mw. N.E. Boon, Assendelft
collecte Heiloo: Gered Gereedschap

Protestantse Kerk Limmen: zie pag. 2
ds. D. Nicolai, Limmen
collecte Limmen: Stichting Lerato

5 juli, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: zie pag. 2
pastor A. Martens
collecte: Vakanties kinderen in armoede
Protestantse Kerk Limmen: zie pag. 2
ds. A.T. Kramer, Heiloo
collecte: Vakanties kinderen in armoede

12 juli, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: zie pag. 2
ds. H. Ruitenbeek
collecte: Bartiméus Fonds
Protestantse Kerk Limmen: zie pag. 2
ds. E.J. Kooiman
collecte: Bartiméus Fonds

19 juli, 10.00 uur (zie pag. 2)

Ter Coulsterkerk: ds. E.J. Kooiman
collecte: AMCHA
Protestantse Kerk Limmen:
ds. M. Erkelens, Alkmaar
collecte: Fonds Bijzondere Noden

26 juli, 10.00 uur (zie pag. 2)

Ter Coulsterkerk: ds. A.T. Kramer
collecte: 't Praethuis, Alkmaar
Protestantse Kerk Limmen:
pastor J.van Steen, Alkmaar
collecte: Werkg.Ontw.samenw.Limmen

2 augustus, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. E.J. Kooiman
collecte: Vrouwen Pastoraat
Protestantse Kerk Limmen:
ds. R.J. Blaauw, Heiloo
collecte: Vrouwen Pastoraat

9 augustus, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. H. Ruitenbeek
collecte: Ned. Bijbelgenootschap
Protestantse Kerk Limmen: ds. E.J. Kooiman
collecte: Ned. Bijbelgenootschap

16 augustus, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. A. Mulder, Alkmaar
collecte: KiA Rwanda, kerk voor hoop
Protestantse Kerk Limmen:
ds.H. Hummel, Rotterdam
collecte: Kerk zonder Grenzen

23 augustus, 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. H. Ruitenbeek
collecte: De Vijfhoek, Heiloo
Protestantse Kerk Limmen:
ds. P. Nijssen, Heiloo

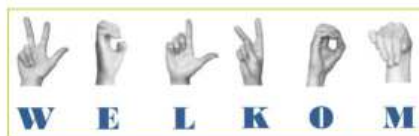
GGZ vieringen zijn voorlopig te volgen via YouTube- lifesize -

Aanmelden voor de diensten

Heiloo vanaf 5 juli: (zie nieuwsbrief) via www.pknheiloo.nl of telefonisch vrijdag tussen 19.00 en 20.00 uur of zaterdag van 10.00 tot 12.00 uur bij Fia Brouwer de Koning: 06 20015929 of Jan Bras: 06 21274281

Limmen v.a. 28 juni: (zie nieuwsbrief) vóór zaterdag 12.00 uur pgrimmen@gmail.com of 072-5053449

Gebarentolk

Als het allemaal te regelen is zal op zondag **9 augustus** in de dienst in Heiloo een gebarentolk aanwezig zijn. Al een aantal jaren achtereen organiseren we dit samen met de Interkerkelijke Commissie Doven-pastoraat in Noord-Holland.

We houden, vanwege de maatregelen rondom erediensten nog even een slag om de arm maar we hopen dat het doorgang kan vinden.

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Gegevens Heiloo

www.pknheiloo.nl

Ter Coulsterkerk:

Holleweg 111, 1851 KE Heiloo
072-5334552

Witte Kerk:

Heerenweg 32, 1851 KS Heiloo

Pastores:

ds. E. Kooiman, 072-8885550
ejkooiman@ziggo.nl
ds. H. Ruitenbeek, 072-8885550
hruitenbeek@ziggo.nl
A. Martens, 06-224 940 89
a.martens@pknheiloo.nl
(maandag, dinsdag en woensdag)

Kerkenraad:

Postbus 180, 1850 AD Heiloo
Voorz: mw. R.D. van Diest 072-5323500
Scriba: scriba@pknheiloo.nl
Bank: t.n.v. Protestantse Kerk Heiloo
NL85INGB 0000 2762 01
Diaconie: Postb. 307, 1850 AH Heiloo
Secr.: diaconiepknheiloo@outlook.com

Bank: NL85RABO 0336 4700 88
t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Heiloo

Ledenadministratie:

mw. I. Bras, 072-5320344
ledenadministratie@pknheiloo.nl

Gegevens Limmen

www.pknlimmen.nl

Zuidkerkenlaan 25, 1906 AC Limmen
Koster: D. Denekamp, 072-5052871
dik.denekamp@hetnet.nl

Predikanten:

ds. E. Kooiman, 072-8885550
ejkooiman@ziggo.nl
ds. H. Ruitenbeek, 072-8885550
hruitenbeek@ziggo.nl

Kerkenraad:

Scriba: mw. D. v. Genderen
072-5053449; pgrimmen@gmail.com
Bank: t.n.v. Prot. Gemeente Limmen
NL24RABO 0336 4007 64
Diaconie: mw. M. Denekamp
072-5052871

Bank: NL66RABO 0373 7382 18
t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Limmen

Ledenadm.: mw. M. Nell, 072-5055826
ledenadministratie@pknlimmen.nl

Ons Huis: D. Denekamp, 072-5052871
Zuidkerkenlaan 23, 1906 AC Limmen

Pelgrim in de polder

Ik wandel graag. Vaak wandel ik gewoon vanuit huis even de polder in, of naar het bosje bij Onze Lieve Vrouwe ter Nood. Toen enkele maanden geleden Nederland vanwege de coronacrisis op slot ging, waren er ineens mede-wandelaars die ik eerder niet zag, zoals hele gezinnen of jonge stelletjes. Door het gemis van de sportclub, koor, en ander vertier bleek een wandelingetje in de buurt een uitje en de vorderingen van de tunnel op de Vennewatersweg bleken een ware attractie.

Een ommetje maken

Het begin van de lock-down voelde alsof alles werd stil gezet. Je kon en mocht eigenlijk nergens meer heen. Werk, sport en hobby's, het moest allemaal in eigen huis worden georganiseerd worden. Die concentratie op één plek kan een opgesloten gevoel geven. Een ommetje doet dan wonderen. Je zet je ene voet voor de andere. Je lijf komt in beweging en je knapt er geestelijk van op. Lopen loutert.

Op reis

In de week dat ik dit schrijf wordt het nieuws gedomineerd door de vraag wanneer en waarheen we weer op vakantie mogen. Het ommetje voldoet niet meer. De wandelschoenen worden ingeruild voor auto's en campers en de durfals stappen zelfs weer in het vliegtuig. Reizen lijkt ons in het bloed te zitten. In de oude oertijd volgden we de seizoenen in het spoor van planten en dieren die ons dienden als voedsel. Tijdens de geschiedenislessen leerden we van rondtrekkende stammen door Europa. Waarom bleven ze niet waar ze waren? Was het een zucht naar avontuur, of was het om te overleven? We maakten ontdekkingsreizen. Honger naar kennis en ook macht dreef mensen oceanen over en diep de binnenlanden in. We kennen volksverhuizingen, emigratiegolven en immigratiegolven, net hoe je het bekijkt. In de kunst en cultuur kennen we de 'road-movies' en reisverhalen waarin we meeleven met mensen onderweg, die zichzelf (willen) ontdekken.

Op vakantie

Reizen is een toeristenindustrie geworden. Het lijkt er voornamelijk op gericht om 'even alles te vergeten', liefst zo v er mogelijk van huis. Je laadt je op, komt ontspannen thuis, treft alles onveranderd aan en je gaat verder met waar je gebleven was.

Waar berooide vluchtelingen gedwongen worden zoveel mogelijk in hun eigen buurt te blijven, reist de rest van

de mensheid de hele wereld af. De coronacrisis leert ons wat we al wisten: het is slecht voor het klimaat en de leefomgeving van menig mens en dier. Het dwingt tot nader onderzoek van onze reislust. Wat zoeken we eigenlijk?

Pelgrimeren

Op weg gaan lijkt met ons mens-zijn gegeven. Geen wonder dat de mens-onderweg een belangrijke plek heeft binnen alle religies. Pelgrims bezoeken een heilige plek, een tempel, een graf, een stad. Daar hoopt de pelgrim de aanwezigheid van God of het goddelijke te ervaren. Vroeger gingen pelgrims op pad om hun religieuze plicht te vervullen, om boete te doen, relieken te vereren of de zegen te ontvangen. Waar 'in den vreemde' een toerist zichzelf blijft, ging en gaat een pelgrim op weg met het verlangen om als een ander mens thuis te komen. De moderne pelgrim herkent zich wellicht niet meer in het plichtmatige van vroegere pelgrimages, maar dat laatste is gebleven. De pelgrim verlangt bezinning op het bestaan en vernieuwing van geloof en leven.

Innerlijk pelgrimeren

Middeleeuwse pelgrimsplekken ontaardden niet zelden in wat je tegenwoordig toeristische trekpleisters zou noemen. Pelgrims konden souvenirs kopen én hun zonde afkopen. Als reactie hierop zette de reformatie sterk in op de innerlijke pelgrimage: door zingen, bidden en bijbel lezen richt je je op het Vaderhuis en in je levenswandel ontmoet je God.

Voor Augustinus († 430) was eropuit gaan niet heilig: 'Aangezien God overal is, kunnen wij Hem niet benaderen door onze voeten, maar alleen door onze harten in beweging te brengen'. Zo denken over pelgrimeren doet recht aan mensen die fysiek niet of niet makkelijk kunnen bewegen en toch pelgrim zijn.

Dichtbij huis

Misschien verraste het ommetje in coronatijd soms meer dan de zoveelste verre reis. Gewoon al, omdat het k n en we naar buiten mochten. Ik wandel graag in de bergen. Pelgrimsoorden zoals Iona trekken me aan. Ik zou er deze zomer graag naar toe zijn gegaan maar het gaat niet door. Ik koester mijn wandelingen in de buurt. Soms denk ik aan niets en kijk ik om me heen. Soms zie ik niets en ben ik in gedachten. Soms valt alles samen en dank ik God voor alles, het leven, de liefde, ons mooie land en mijn mooie dorp. En dan soms, zomaar ineens, kom ik thuis als een ander mens.

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Wij gedenken ...

Zondag 17 mei is **Elly Jacobs-Klooster** overleden. Geboren in Krommenie woonde zij later met haar man en gezin in Limmen. Elly was een vertrouwd gezicht in de gemeente van Limmen.

Op 25 mei hebben we in de kerk aan de Zuidkerkenlaan in familiekring afscheid van haar genomen. Daarna is zij overgebracht naar het crematorium in Alkmaar. We hebben tijdens het afscheid gedacht aan haar overleden man George en hun overleden zoon Wilco.

De laatste maanden leden Elly en de familie onder de restricties rondom het coronavirus en konden ze haar in haar kamer in de Cameren nauwelijks zien en bezoeken. Een verdrietig einde. Maar er was dankbaarheid om wie zij is geweest en haar grote liefde voor de kinderen en kleinkinderen. Kleindochter Alexandra heeft gelezen over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waar geen pijn en rouw meer zijn zal. Wij wensen haar dochter Mirjam en zoon Ralph, en allen die bij hen horen, troost toe.

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Onverwacht en na een kort ziekbed is op maandag 25 mei **Marten Sybren van der Ploeg** overleden. Op woensdag 3 juni is in kleine kring afscheid genomen, in uitvaartcentrum 'de Waerdse Landen' in Heerhugowaard. Er zijn mooie verhalen verteld, over zijn niet aflatende energie en interesses: werken, besturen, klussen, studeren, wandelen... niets was hem te veel. In december 2019 rondde hij nog een studie Latijn af. Zijn sterven

betekent een groot verlies voor Ingrid en de kinderen Michael en Aniëlla.

We hebben stil gestaan bij het beeld van een levensweg als een pelgrimsreis. De oude woorden van Psalm 121 waren daarbij de richtlijn.

Wij gedenken Marten van der Ploeg met eerbied en wij wensen kracht en sterkte toe aan Ingrid, de kinderen en allen die Marten zullen missen.

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Kerk-ophaal-dienst start nog niet...

HEILOO - In dit kerkblad en in de nieuwsbrief heeft u kunnen lezen hoe de kerkdiensten - onder strikte voorwaarden - vanaf 5 juli weer worden opgestart. De chauffeurs van de 'kerk-ophaal-dienst' Heiloo kunnen helaas op 5 juli nog niet voor onze ouderen gaan rijden. De 1,5 meter regel kan door hen, bij het ondersteunen bij in- en uitstappen, niet worden uitgevoerd. Helaas!

Mochten er echter familieleden zijn die bij onze ouderen 'over de vloer komen', dan hopen wij dat zij tijdelijk kunnen en willen rijden (*denk wel aan het aanmelden, zie pag.2*). Dat kan naar een zondagse dienst, maar dat kan ook op woensdag tussen 11.00 en 13.00 naar een kerk-openstelling. Wij hopen zo snel mogelijk weer wel te kunnen halen en brengen!

Pieter Jan van Roon

Impressies van kerkzijn in Corona-tijd

Veel activiteiten konden de afgelopen maanden niet doorgaan, maar sommige nieuwe activiteiten werden gestart.

Daarnaast gingen zaken als tuinonderhoud of kerkbladcommissie gewoon door, natuurlijk met de noodzakelijke afstand.

Op de foto's hiernaast (van boven naar beneden):

kerkdienst-uitzending - de kaarsjes
- de muziek

Ter Coulster-inloop - binnen
- buiten

tuinonderhoud gaat 'gewoon' door
kerkbladcommissie in open lucht

HOUD MOED, HEB LIEF!

Bedankt

Ds. en mevrouw Ouwendijk danken voor de gelukwensen en de bloemen (zie foto), die ze van de gemeente mochten ontvangen in verband met hun 65-jarig huwelijk.

Wat een vreugde hebben jullie ons bezorgd! Een fantastische bos bloemen! Inderdaad een hart onder de riem in onze ietwat problematische situatie. Wij, als blijde mensen, danken iedereen van ganser harte, mede door de bijgeleverde prediking!
Yvonne van der Palen, Maarten Krijt

Op de dag dat ik 85 jaar werd, ontving ik van de Protestantse Gemeente te Limmen een prachtige bloeiende plant. Ik had al het maximum aan bezoek en kon de brengster niet spreken. *Hartelijk dank! Alwin Klaver*

Voor de 75ste verjaardag van Aldert werden wij verrast met een mooi boeket bloemen. En in deze *Covid 19 tijd* ontvingen wij regelmatig een telefoontje, een kaartje met mooie tekst en met Pasen heerlijke chocolade eitjes. De tekst: "*Houd moed, heb lief*" letterlijk in praktijk gebracht. Dank jullie wel, het wordt zeer gewaardeerd. *Aldert en Riza Wernsen*

De vele kaarten en bloemen die wij mochten ontvangen hebben ons zeer verrast. Hartelijk dank daarvoor.
Toos en Jan Kleiberg

Hartelijk dank voor de bloemen, de kaarten en de telefoontjes die wij gekregen hebben. Het heeft ons goed gedaan.
Kees en Siep Baalbergen

De weg van het geloof: een pelgrimage

In de begrafenis top-10 stond - tot een jaar of vijftien geleden - het nummer 'Waarheen, waarvoor?' van Mieke Telkamp bovenaan de lijst. (Inmiddels is dat 'Time to say good-bye' van Andrea Bocelli).

De melodie van het klassieke 'Amazing Grace', was daar natuurlijk op zijn minst voor de helft verantwoordelijk voor, maar het was toch óók misschien de tekst.

De eerste regels van het lied zijn namelijk: *'Waarheen leidt de weg die wij moeten gaan? Waarvoor zijn wij hier op aard?'* Blijkbaar waren dát woorden die werden herkend als de kernvragen die je bij de grens van het leven stelt. En het mooie van die vragen is dat het leven wordt voorgesteld als een 'weg'.

Het beeld van de levensweg heeft al heel oude papieren. De oude Griekse tragedies bijvoorbeeld gaan veelal langs de lijnen van een reis die wordt afgelegd, waarbij de lezer begrijpt dat de afgelegde weg symbool staat voor de reis door het leven en wat je daar allemaal op kunt ervaren.

Maar ook in de christelijke traditie is het beeld van de 'weg' een centrale metafoor voor de reis door het leven. Op tegeltjes zag je vroeger bijvoorbeeld nogal eens 'God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst'. En dat beeld is uiteindelijk natuurlijk ontleend aan de bijbel.

In het Oude Testament is het Exodus-verhaal dan ook het meest centrale verhaal. De uittocht uit Egypte, de reis door de woestijn op weg naar het beloofde land; het zijn verhalen waarin het óók gaat over de innerlijke weg van mensen. Het gaat ook over afscheid nemen van het vertrouwde (zoals ook Abram op weg ging...), over bevrijd worden uit onvrijheid, over onderweg zijn met God, over moedeloosheid, over hoop, en ga zo maar door.

In het Nieuwe Testament is het eigenlijk niet anders: verschillende evangeliën zijn helemaal gecomponeerd langs de lijnen van één lange reis van Bethlehem naar Jeruzalem. Van geboorte naar dood en opstanding. Om dan nog maar te zwijgen

van de reizen van Paulus over de hele wereld. (afb. *Apostel Jacobus als pelgrim*)

De eerste christenen werden 'Mensen van de weg' genoemd, omdat zij de weg wilden gaan van Jezus. Zij kunnen worden gezien als 'Gods volk onderweg'. Ze leggen in het leven een 'Weg van het geloof' af, zoals ook een pelgrim dat doet. Geloven is in feite dus het gaan van een weg. Die weg ga je niet alleen; er zijn reisgenoten en er is een Gids...

Veel van die aspecten van levensreis en van de reis van het geloof worden verwoord in een gedicht van emeritus studentenpastor Jan de Jongh.

Pelgrimsreis (Camino)

*Leven is op weg zijn,
bergen beklimmen, waden door rivieren,
bloemen plukken bij maanlicht,
dwalen door eenzaamheden en woestijnen,
een kaars branden tegen de storm,
oplopen met anderen, of hen dragen,
brood delen en vieren in de nacht.*

*Leven is pelgrimeren,
een tijdlang werken aan de weg,
een brug bouwen over het water,
rovers en duivels verjagen,
waken en bidden met zieken,
doden begraven bij de kapel.*

*Maar nooit raken de pelgrims thuis:
'vreemdelingen' vestigen zich niet.
Wanneer zij eindelijk aankomen,
weten ze wat ze vermoedden:
De weg is het doel.*

Ds. Edward Kooiman

Collectes bij de kerkdiensten

28 juni Limmen: Stichting Lerato

De Stichting Lerato verleent steun aan het theologisch onderwijs en aan de studenten van de Verenigende Gereformeerde Kerk van Suider Afrika (VGK). In de VGK werken de oorspronkelijke kerken samen.

Het Northern Theological Seminary in Pretoria begeleidt studenten in hun theologische studie en in hun maatschappelijke oriëntatie. Het merendeel van de studenten is niet in staat in de eigen kosten van huisvesting, studie en levensonderhoud te voorzien. Lerato (= liefde) wil daarbij helpen door voor alle studenten 20% van hun inschrijfgeld aan de Universiteit te kunnen betalen.

5 juli: Kerk in Actie vakanties voor kinderen in armoede

Kinderen uit kwetsbare gezinnen in Nederland kunnen meestal niet op vakantie. Met de actie **Vakantietas** van Kerk in Actie kunnen gemeentes hen verrassen met een rugzak vol verrassingen voor de zomervakantie. In 2019 hebben 165 protestantse gemeentes in Nederland meegedaan met de actie Vakantietas. Er konden bijna 10.000 kinderen in Nederland blij worden gemaakt met een vakantietas vol leuke spullen voor de vakantie.

12 juli: Bartiméus, voor alle mensen die slechtziend of blind zijn

Via het Bartiméus Fonds steunt u het werk voor mensen die blind of slechtziend zijn. Het fonds zamelt geld in om innovatieve projecten voor mensen met een visuele beperking mogelijk te maken. Het gaat vooral om projecten voor cliënten en leerlingen van Bartiméus. Bijvoorbeeld: het doen van wetenschappelijk onderzoek, het maken van vernieuwende

onderwijsprogramma's, het verbeteren van behandelmethodes bij slechtziendheid en het toegankelijk maken van ICT. Kortom, projecten waarvoor geen of slechts gedeeltelijke financiering is binnen het zorgbudget, maar die wel hard nodig zijn voor een goede kwaliteit van leven. Ook kleinschalige initiatieven worden niet vergeten, zoals rolstoelfietzen of het (deels) bekostigen van vakanties voor meervoudig beperkte cliënten. Helpt u ook mee? Uw bijdrage maakt écht verschil.

19 juli Heiloo: AMCHA

De Stichting Vrienden van AMCHA in Nederland heeft als doel de bevordering van psychosociale hulp aan inwoners van Israël (onder wie voormalige Nederlanders) bij de verwerking van traumatische ervaringen die verband houden met de onderdrukking en vervolging door het Nazi-regime (1933-1945).

"Je kunt een mens uit de oorlog halen, maar nooit de oorlog uit een mens"

2 augustus: Vrouwen Pastoraat, Seksueel Geweld

De Stichting VPSG is een oecumenisch centrum in Noord Holland voor begeleiding, advies en voorlichting betreffende godsdienst en incest/seksueel geweld. Medewerkers van de stichting begeleiden mensen die het slachtoffer zijn geworden van geweld. In de individuele of groeps gesprekken wordt gekeken naar de rol die godsdienst gespeeld heeft bij het misbruik. De stichting kan niet zonder de steun vanuit de kerken.

Stichting VPSG

9 augustus: Ned. Bijbelgenootschap

Het NBG brengt de Bijbel dichtbij. "Onze missie is dat iedereen wereldwijd de Bijbel kan ontdekken, ervaren en doorgeven. Het NBG vertaalt en verspreidt de Bijbel. Dit is wat we dankzij leden en donateurs doen":

Beam-team oproep

HEILOO - In de kerkenraad denken we na over de mogelijkheden om kerkdiensten via een live video-stream uit te gaan zenden. Wat daarbij eigenlijk onontbeerlijk is, is een team van mensen die het leuk vinden om de beamer te bedienen en daarvoor het nodige voorwerk te doen.

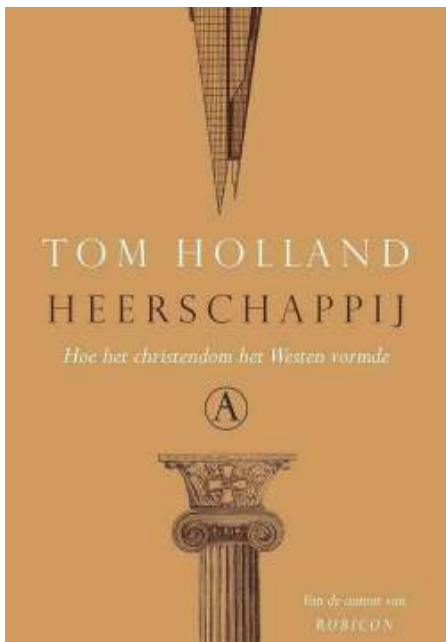
Bijvoorbeeld: liederen in een Powerpoint presentatie zetten, afbeeldingen zoeken, bruikbare filmpjes selecteren, enzovoort...

We hebben dus een aantal mensen nodig, die bij toerbeurt een kerkdienst willen begeleiden met de beamer. Lijkt je dat leuk, neem dan contact op met een van de ondergetekenden.

Namens de vacaturecommissie, ds. Edward Kooiman: ejkooiman@ziggo.nl of 072-8885550
Jannie Edelman: edelman@quicknet.nl of 072-5334312

Boekbespreking

Heerschappij, Tom Holland Hoe het christendom het westen vormde

Tom Holland schreef twee voortreffelijke boeken over de familie van Julius Caesar. Tijdens het bewind van diens adoptiefzoon Augustus werd Jezus Christus geboren, de oorsprong van het christelijk geloof.

Holland legt er in dit nieuwe boek over de opkomst en geschiedenis van het christendom de nadruk op dat twee grondgedachten van het christelijk geloof, liefde tot de naaste en de fundamentele gelijkheid van alle mensen, allerminst gemeengoed waren in de klassieke oudheid.

Het tegendeel is zelfs het geval. Slaven, die soms tot 90% van de bevolking van een stad uitmaakten, konden naar believen gebruikt en misbruikt worden, en daarna eventueel opgeruimd. Niks geen liefde voor elkaar en zorg voor de zwakken.

Dat deze basiswaarden zich toch doorzetten, is volgens Holland niet te danken aan de Verlichting of de Franse Revolutie, maar aan het christelijk geloof. Zo werd onze huidige samenleving gevormd, met af en toe een scherpe terugval. Adolf Hitler sloot met gretigheid aan bij het door Friedrich Nietzsche opnieuw geponeerde verschil tussen heren en slaven. De vreselijke gevolgen kennen we.

In onze tijd zien we die christelijke basiswaarden op een nieuwe manier terugkeren. De Beatles, die niets op hebben met kerk en geloof, zongen uit volle borst: 'All you need is love'. En in Zuid-Afrika stelde de anti-apartheidsbeweging, tegen de mening van de heersende kerk in, dat alle mensen, zwart en blank, gelijk zijn. Om elkaar lief te hebben en ons als elkaars gelijke te zien, hebben we, zo lijkt het, God niet meer nodig. We kunnen het voortaan zelf wel af.

De basiswaarden van het christendom zijn gemeengoed geworden. Is daarmee het christelijke geloof overbodig geworden? Dat denk ik niet. Maar de vraag is intrigerend.

Bert Kramer
(Amsterdam: Athenaeum, 2020, 639 pag.)

Racisme is zonde

Protestants Perspectief

De Geest van God ontnemt mensen de adem niet, maar schenkt deze aan ieder mens. De noodroep van George Floyd 'Ik kan niet ademen' is een schreeuw uit de diepte tegen het uitdoven van de pinkstergeest!

De hele wereld is in beweging. De gewelddadige dood van George Floyd staat op ons netvlies gebrand. Het illustreert diepgeworteld racisme. Niet alleen in Amerika, maar ook in ons land. Onze premier stelde dat ook Nederland niet vrij is van institutioneel racisme. Het gaat ons dus allemaal aan. Wie meent zelf geen enkele last te hebben van angst voor en onzekerheid tegenover mensen die anders zijn, die overschat zichzelf.

Het is goed dat mensen wereldwijd opstaan tegen het kwaad van racisme. Terecht accepteert men het niet langer dat mensen beoordeeld, ge-

oordeeld en zelfs gedood worden omwille van hun huidskleur of anderszins 'anders' zijn. Als we hierbij maar niet vergeten kritisch naar onszelf te kijken. Protesteren begint dicht bij huis.

Al in 1992 nam de synode van de toenmalige Nederlandse Hervormde Kerk krachtig stelling tegen racisme, met de uitspraak: racisme is zonde! Het is verschrikkelijk dat het 28 jaar later nog steeds nodig is om dit tegen elkaar en tegen onszelf te blijven zeggen en te moeten herhalen.

Geschenk van de Schepper

Wie de Bijbel leest komt onder de indruk van de diversiteit die God in de schepping heeft gelegd. Israël, de discipelkring en de kerk zijn samengesteld uit totaal verschillende mensen. Hun diversiteit is geen tekort, maar winst. Het is een geschenk van de Schepper.

In het begin van de Bijbel lezen we dat God de mens (Adam: model voor elk mensenkind) de levensadem inblaast. Met Pinksteren vieren we dat mensen uit allerlei naties en van allerlei talen opademen in Gods Licht. 'Get your knee of our necks' (haal je knie van onze nek) zo klonk het als een refrein door de preek die ds. Al Sharpton hield in de herdenkingsdienst voor George Floyd. Geef ons adem om te leven. Zo bidden we om de Geest van Pinksteren. Daarom verzetten we ons tegen racisme.

Staan naast degene die de adem wordt ontnomen

Racisme is zonde, omdat voor God elk mens telt. Het is aan ons om gestalte te geven aan en op te komen voor deze gelijkwaardigheid. Dat is niet eenvoudig. Het gaat in tegen impliciete superioriteitsgevoelens en tegen onze primaire angst voor het vreemde en voor de vreemdeling. Het vraagt om omkeer en geloof in God, de Schepper van ieders leven.

Het moderamen dringt erop aan om het kwaad van racisme in onszelf en in onze wereld te benoemen. En om in de voorbede te bidden om Gods Geest, om adem om op te leven voor elk mensenkind.

Ds. René de Reuver, scriba generale synode
<https://www.protestantsekerk.nl/verdieping/>
Foto: Unsplash

Mensen in beeld

Gaandeweg voel je je steeds meer een pelgrim worden

De pelgrimstocht van Wilma en Albert Westers

Dit nummer van het Kerkblad staat in het thema van pelgrimeren. Daarom had ik een gesprek met Wilma en Albert Westers over hun pelgrimstocht naar Santiago de Compostella, het bekendste bedevaartsoord van Europa, in Spanje. Van eind mei tot begin juli 2018 fietsten ze in 6 weken de 2750 kilometer van Heiloo naar Santiago, met als bagage onder meer een kleine tent, waarin ze bijna iedere nacht op die reis hebben overnacht. Ook hun maaltijden onderweg bereidden ze zelf.

Zo'n reis was voor hen meer dan een sportieve prestatie. Je ziet af van alle comfort en luxe, en je hoeft alleen te voorzien in je basisbehoeften. Zo bereik je een zekere mate van ontzetting. In de woorden van Albert: "Gaandeweg voel je je steeds meer een pelgrim worden." Je leeft dicht bij de natuur, die je indringender dan anders als een gave van de Schepper ervaart. Op deze pelgrimsroute kom je vaak oude kerkjes tegen, en de graven van pelgrims die Santiago niet bereikten, en die hier, soms honderden jaren geleden, werden begraven. Dat is ontroerend, en je voelt je daarvoor opgenomen in de eeuwenlange traditie van het pelgrimeren als zoektocht van de mens. Jacobsschelpen markeren op veel plaatsen de prachtige route.

Een bijzonder moment was de kerkdienst in een klein dorpje boven op een berg, waar Wilma en Albert na een moeizame tocht arriveerden. Daar werd elke avond een dienst gehouden voor de pelgrims. Om de beurt lazen de pelgrims een gedeelte uit de Bijbel in hun eigen taal, en zo was er verbondenheid over de grenzen van taal en land heen. Staand in een kring ontving ieder een omhelzing van de voorganger, en een Jacobssteentje.

Twee dagen voordat Wilma en Albert Santiago de Compostella zouden bereiken, stonden volkomen onverwachts hun vier kinderen hen op te wachten. Ook dat was voor hen natuurlijk een onvergetelijke ervaring.

Aan het eind van de reis ontvingen onze pelgrims een diploma, een compostela. Je moet dan wel kunnen bewijzen dat je minstens de laatste 200 km per fiets hebt afgelegd. Daarvoor is er een pelgrimspas: onderweg kun je op een aantal plaatsen langs de route een stempel krijgen. Als afsluiting van de pelgrimstocht is er dan in Santiago iedere dag een mis in de kathedraal van St. Jacobus, waar je zijn beeld kunt aanraken.

Het was fijn dat Wilma en Albert hun ervaringen met me wilden delen, en dat we zo een idee krijgen van hoe het is om een pelgrim te zijn.

Geert Booijs

Voor degenen...

In de afgelopen maanden kwam regelmatig het lied voorbij van Ramses Shaffy: 'Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder'.

Zo ook op de uitvaart van twee weken

geleden, waarbij de kleindochter dit lied had gekozen om te laten horen na het uitspreken van haar herinneringen aan oma. Wat mij op dat moment raakte waren de terugkerende woorden: voor degene ..., voor degene ..., voor degene...

Het is een zinnetje dat we in de kerk ook gebruiken als we voorbeden voor anderen doen. We bidden voor degenen... Als we voorbeden uitspreken dan zeggen we eigenlijk tegen God: wilt U zich ontfermen over al die mensen.

Sommigen van degenen die Ramses voor ogen had, hebben wij voor ogen. Maar voor deze tekst, dit gebed heb ik een aantal vervangen voor degenen die we nu voor ogen zien. Het is bedoeld als een gebed.

*Voor degenen in een schuilhoek achter glas
Voor degenen met de dicht beslagen ramen*

*Voor degene die dacht dat die alleen was,
moet nu weten we zijn allemaal samen*

*Voor degenen met de handen aan het bed
Voor degenen met gevaar voor eigen leven
Voor degenen die uit liefde werd besmet
Dat we danken voor wat er is gegeven*

*Voor degenen die het virus heeft geveld
Voor degenen die de adem is ontnomen
Voor degenen wiens dagen zijn geteld
Dat we voelen, we rouwen hierin samen*

*Voor degenen met een baan die er ooit was
Voor degenen die zijn toekomst ziet verbleken
Voor degenen in het financieel moeras
Dat we buigen maar niet zullen breken*

*Voor degenen met een hart vol goede moed
Voor degenen met de wind weer in de haren
Voor degenen die gelooft toch komt het goed
En die weten: er wordt iets nieuws geboren*

En dan dat laatste zinnetje van het lied. Niet zonder ons ... Ik wist niet goed wat het betekende totdat ik dit gedicht schreef. Het gaat over degenen die we noemen en zij zeggen tegen ons: blij zingen, blij lachen, blij bidden, maar doe het met ons, in herinnering aan ons en in verbondenheid met ons.

Pastor André Martens

Zomerpelgrimages

Meer mensen dan anders zullen de zomer dichtbij huis doorbrengen.

Laten we genieten van onze mooie omgeving door samen aan de wandel te gaan. Onderweg staan we nu en dan stil voor een korte tekst of gedachte.

Indien mogelijk steken we onderweg ergens op, maar neem voor de zekerheid water en wat te eten mee. Ik weet alleen het aantal kilometers, maar niet hoeveel tijd we onderweg zijn. Met een groep wandelen 'kosten' altijd meer tijd. Laten we er gewoon de tijd voor nemen. Dat geldt voor beide wandelingen. Het is van groot belang van te voren op te geven. Als de groep te groot is ga ik het opsplitsen en komt er een extra wandeldatum. We houden ons aan de afstandsrichtlijnen die ook deze zomer ongetwijfeld nog van kracht zullen zijn. Wat zijn de opties?

Monnikenpad

Op zondag **12 juli** wandel ik graag met een groep het Monnikenpad, een wandeling door de geschiedenis van de Egmond. Deze wandeling is 9 kilometer lang. Het vraagt een redelijk goede wandelconditie en de lenigheid om over hekjes te klimmen en door weilanden te ploeteren. Aanvang 13.00 uur bij de Abdijwinkel van de Adelbertusabdij: Vennewatersweg 27, Egmond-Binnen.

In het spoor van Willibrord

Op woensdagmorgen **12 augustus** staat een deel van het Willibrordpad op het programma. We wandelen 5 kilometer over uitsluitend verharde wegen. De start is om 10.00 uur bij de Willibrorduskerk aan de Westerweg te Heiloo. We beginnen daar met het labyrint bij de kerk. Daarna wandelen we naar Onze Lieve Vrouwe ter Nood en zullen we enige tijd doorbrengen in en rond dit heiligdom. Vervolgens wandelen we via een andere weg terug naar Heiloo. Misschien ken je de wegen en paden

al. In een boekje over pelgrimeren las ik het volgende citaat van John O'Donohue: 'Achter de façade van het bekende wachten ons vreemde zaken. Dit geldt voor ons huis, onze woonplaats en zelfs voor hen met wie we ons leven delen.'

Aanmelden bij ondergetekende, 072-8885550 of hruitenbeek@ziggo.nl Tot ziens deze zomer.
Ds. Hanneke Ruitenbeek

Wandelen / pelgrimeren in eigen land

Er valt in Nederland veel te wandelen en te pelgrimeren. Dus wie vanwege alle richtlijnen en reis restricties lekker thuis blijft, volgt hieronder ter inspiratie een kleine selectie uit het grote aanbod.

Kijk bijvoorbeeld eens op de site www.dewandelmaat.nl

Stichting Pelgrimsgemeenschap De Wandelmaat organiseert pelgrimsachtige wandelingen in een religieuze omgeving zodat, in de bedding van stilte, ont-haasten, ontmoeting en verwonde-

ring, iets van het onzichtbare ervaren kan worden.

Nederland kent een Pelgrimspad, een lange afstand wandelpad (LAW 7) van Amsterdam, via 's Hertogenbosch naar Maastricht. De naam verwijst naar de weg naar Santiago de Compostella maar lijkt historisch niet helemaal juist. Maar niet getreurd. Onderweg kom je langs bekende en ook minder bekende heiligdommen. Zie: www.wandelnet.nl/pelgrimspad

Ook in Noord Nederland valt van alles te ontdekken. Bijvoorbeeld op www.op-vrije-voeten.nl/wandelen-nl/pelgrimspaden viel mijn oog op het Jacobspad vanaf het Groningse Uithuizen, via Drente naar Hasselt.

Diepzinnig en lichtvoetig pelgrimeren kan je in de buurt van Amersfoort op het Gelukkigerwijspad: www.gelukkigerwijspad.nl

Ook vanuit de Abdij van Egmond worden (stille)wandelingen aangeboden. Wandel door onze mooie duinen vanuit een ander perspectief: www.abdijvanegmond.nl (beziningsaanbod, wandelen).

Dit is maar een kleine greep uit een enorm aanbod. Misschien dat het u op gedachten brengt om de wandelschoenen aan te trekken en te genieten van wat ons eigen land te bieden heeft.

Of nog dichter bij huis: wandel mee in de buurt op 12 juli of 12 augustus (zie hier-naast: Zomerpelgrimages).

Ds. Hanneke Ruitenbeek

Beeld op pag. 12

Foto op pag. 12 van Wilma en Albert Westers: het beeld van St. Jacobus; zie ook *Mensen in Beeld* - op pag. 10

Vertrekken ... op weg gaan

**Vertrekken is allereerst uit zichzelf treden.
De korst van egoïsme stukbreken,
die ons gevangen tracht te houden in ons eigen 'ik'.**

**Vertrekken, dat is ophouden rond zichzelf te draaien,
alsof men het middelpunt van de wereld en van het leven was.**

**Vertrekken, dat is zich niet laten opsluiten binnen de problemenkring
van het wereldje waartoe wij behoren;
hoe belangrijk dat ook mag zijn, de mensheid is veel groter -
en die moeten we juist dienen.**

**Vertrekken, dat is geen kilometers verslinden,
zeeën oversteken, of supersonische snelheden bereiken.
Het is in de allereerste plaats,
zich openstellen voor anderen,
hen ontdekken, hen tegemoet gaan.**

Don Helder Camara